

LSA

Bewoners berichten

Waat er een frisse wind door Ondiep?

- *Wijkaanpak 2.0: meer participatie, minder geld*
- *Van Job tot Alexander: nieuwe wijkadopties*
- *Pionierend Bewonersbestuur in Helmond*

voorjaar 2011

102

In dit nummer:

Colofon

LSA Bewonersberichten
is een uitgave van het
Landelijk

Samenwerkingsverband
Aandachtswijken

Oudkerkhof 13b

3512 GH Utrecht,

030 2317511

www.lsabewoners.nl

Redactie:

Henk Cornelissen

Linda van den Hoven

Pleuni Koopman

Thijs van Mierlo

Stan Verhaag

Fotografen:

Ciske den Hoedt

Erik Kampherbeek

Pleuni Koopman

Uitdragerij

Zonder Omhaal

Cartoonist:

Berend Vonk

Vormgeving:

Ben Peters, De Hondsdagen

Drukwerk:

Libertas Bunnik

Voor een gratis abonnement
op LSA Bewonersberichten
mail: lsa@lsabewoners.nl

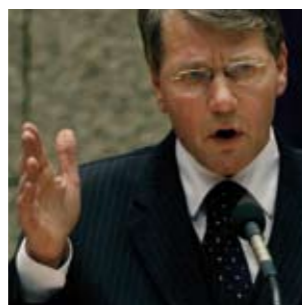
Voor vragen of opmerkingen
over LSA Bewonersberichten
mail: pleuni@lsabewoners.nl

LSA

Landelijk Samenwerkingsverband Aandachtswijken

6 HOE ONDIEP DE BURGER TEGEMOET KOMT

"Ik denk dat ze zelf het idee hebben
dat ze er alles aan doen,
maar het lukt nog lang niet altijd."

9 MEER BEWONERSPARTICIPATIE, MINDER GELD

Een verslag van het kamerdebat
over de wijkaanpak

16 PIONIEREND BEWONERSBESTUUR

Hoe kan een gemeente bezuinigen en zorgen voor
meer bewonersinvloed? Een antwoord is buurt- of
wijkhuizen laten runnen door een bewonersbestuur.

EN VERDER

3 Opening 10 Van Job tot Alexander: nieuwe ronde wijkadopties!

12 Het dagboek van De Wijkaanpak 13 Verslag van bijeenkomst Geef het door

14 U schrijft 15 LSA Nieuws 19 Publicaties 20 Buurten in de regio Venlo

Column van Henk Cornelissen

2011: Europees jaar van de vrijwilliger

Het jaar van de vrijwilliger is al weer even op gang en zoals u in dit nummer kunt lezen gaan die vrijwilligers in de wijkaanpak steeds maar door met hun belangeloze inzet voor de wijk. Meestal volgt daarachter dan een volzin waarmee beoogd wordt deze mensen 'in het zonnetje' te zetten zoals beroepsbestuurders dat zo graag doen. Het zijn de burgers die we graag zien. Daar is ook niks mis mee, iedereen vindt het fijn als er waardering is voor wat hij of zij belangeloos doet. Veel organisaties en instellingen zouden het zonder vrijwilligers niet redden. Vaak gaat het om werkzaamheden binnen professionele organisaties die gedaan moeten worden, maar onbetaalbaar zijn als professionals dat doen.

In aandachtswijken zijn mensen actief die dat veelal doen in organisaties die geheel uit vrijwilligers bestaan, soms met professionele ondersteuning. Bewonersorganisaties, wijkraden, buurt- en straatcomités en initiatiefnemers van projecten zoals schoonmaakacties, buurtfeesten, jeugd- en kinderactiviteiten en ga zo maar door. Minister Donner wil nu (zie ook pagina 9) de kracht van de burger mobiliseren door meer ruimte en verantwoordelijkheid te geven in de verwachting dat die burger veel van de problemen in aandachtswijken zelf kan oplossen. Dat lukt niet door af en toe een wandeling door de wijk te maken en een schouderklopje hier en daar uit te delen voor dit fantastische vrijwilligerswerk. Tot nu toe wordt het werken aan oplossingen in deze wijken gekenmerkt door een enorme professionele inzet, met voor elk probleem een aanbod om dit 'samen met de bewoners' aan te pakken. De overheid neemt u bij de hand en samen komen we er in tien jaar wel uit.

Die overheid zal nu een forse stap terug doen, vooral omdat deze aanpak niet meer te betalen is. De verwachting dat bewoners juichend klaar staan om de boel over te nemen, zal toch wat getemperd moeten worden. Lees de verhalen in dit blad maar eens van de Helmonders die een nieuwe wijkkaccommodatie zelf beheren of over de mensen in Ondiep die nu het wijkbudget via vouchers mogen uitgeven.

Vrijwilligers kunnen en willen niet alles doen. Waar het allereerst om gaat is dat ze echt iets te vertellen krijgen over wat er wordt aangepakt en hoe dat wordt gedaan. Dat alleen al zal een enorme kostenbesparing met zich mee brengen omdat dure projecten die volgens bewoners weinig resultaat opleveren, gestopt kunnen worden of veel goedkoper anders kunnen worden uitgevoerd. De ervaringen met vouchers laten zien dat bewoners gewoon meer kunnen doen met minder geld. De minister heeft nog geen onderbouwing voor zijn plannen gegeven dus gaan we graag met hem in discussie over hoe het anders, beter en goedkoper kan.

Henk Cornelissen is directeur van het LSA.

Web

Onze website www.lsabewoners.nl staat nooit stil. In deze rubriek houden we u op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen.

- De nieuwe lijst van ons platform staat online.
- Alle foto's op de site zijn veranderd.
- Onze interactieve site over bewonersbudgetten is actief: kijk op www.bewonersbudgetten.nl.

Blijf op de hoogte via
www.lsabewoners.nl

Agenda

LSA organiseert vele bijeenkomsten waar kennisuitwisseling tussen buurtbewoners centraal staat. Meer informatie vindt u op www.lsabewoners.nl/bijeenkomsten

- **15 april: Buurten in de regio**
Venlo
- **21 mei: Buurten in de regio**
Sittard
- **28 mei: Bewonersplatformvergadering**
Utrecht
- **10 juni: Buurten in de regio**
Nijmegen
- **18 juni: Landelijke Praktijkdag**
Sociale Media -Utrecht

PROMOOT JE PROBLEEMWIJK

Zeg niet: kom langs in deze wijk vol criminaliteit, werkloosheid en verloedering, maar vertel over de verschillende culturen en de authenticiteit en voor je het weet is de aandachtswijk een toeristische trekpleister geworden.

In Den Haag doen ze het, en het lukt! City Mondial is de marketing- en promotieorganisatie voor de wijken Transvaal, Schilderswijk, Stationsbuurt, Avenue Culinaire en China Town. Zij wil koopkrachtige mensen aantrekken en daarmee de sociale samenhang en het imago van de wijken verbeteren.

De laatste twee jaren is het aantal bezoekers aan het toeristische bezoekerscentrum bijna verdubbeld, van 35.000 naar 60.000. Vanuit het bezoekerscentrum kun je stadswandelingen, fietstochten en boottochtjes maken door kleurrijk Den Haag.

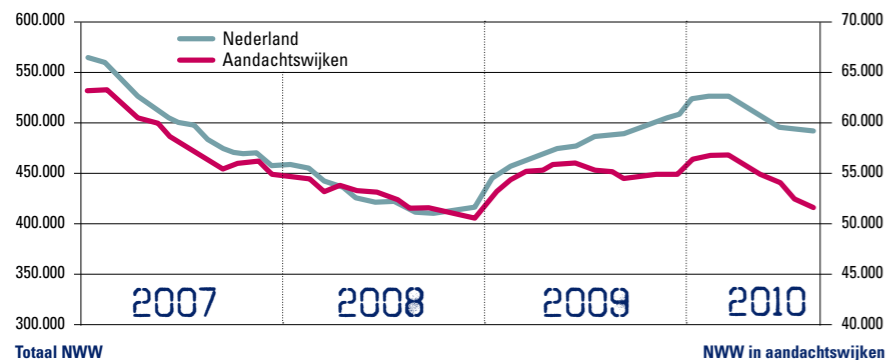
www.citymondial.nl

15 JAAR

bestaat de eerste digitale wijk in Nederland: lunetten.nl. Deze informatieve site waarop de hele wijk is verenigd, wordt gemaakt voor de deskundige bewoners Vereniging Netwerk Lunetten (VNL). Om dit te vieren en om andere wijken op goede digitale ideeën te brengen organiseert VNL op 1 juni een conferentie over wijkmedia.

WERKELOOSHEID DAALT SNELLER IN VOGELAARWIJKEN

De laatste Rapportage NWW (Niet Werkend Werkzoekenden) van het UWV werkbedrijf

‘ZET STUDENTEN IN VOGELAARWIJKEN’

Woningcorporaties moeten studenten vestigen in leegstaande wooncomplexen in Vogelaarwijken, stelt D66 Kamerlid Kees Verhoeven.

Hij wil dat minister van volkshuisvesting, Piet Hein Donner, hierover gaat praten met woningbouwcorporaties. De verzamelde reacties:

Wethouder **Mary Fiers** van wonen, wijken, ruimte en burgerparticipatie, Eindhoven. “Dat D66 het tekort aan studentenhuisvesting wil aanpakken is prima, maar de koppeling aan leegstand in de krachtwijken is redelijk onzinnig. Zeker in Eindhoven.” Ze geeft aan dat de krachtwijken in Eindhoven geen structurele leegstand kennen.

Erlin Mulder, voorlichter van de wethouder Harrie Bosch van wonen, Utrecht: “Wij zouden graag studenten willen vestigen in leegstaande kantoorpanden, maar de landelijke wetgeving zorgt ervoor dat dit moeilijk te realiseren is.” “Wanneer de wetgeving op dit punt versoepelt, kunnen we meer studenten huisvesten en worden de panden actief gebruikt.” Een studentenflat zorgt volgens haar niet voor sociale cohesie binnen de wijk, omdat alle bewoners van de flat ongeveer hetzelfde leefritme hebben.

Matthijs Witkam, penningmeester van de Landelijke Studentenvakbond en woordvoerder studentenhuisvesting “Goed plan. Het moet gezien worden als een tijdelijke oplossing voor het dringend tekort aan studentenkamers. Het huisvestingsprobleem is nu zo groot dat elke oplossing welkom is, maar een structurele oplossing moet er wel komen.”

Marja, bewoner vogelaarwijk, “Geen goed plan. Niks tegen studenten, maar echt een verbetering zullen ze niet vormen voor een wijk. Ze blijven nooit lang, dus investeren niet in de buurt. En dan heb ik het nog niet eens over geluidsoverlast, fietsen en winkelkarretjes in de voortuin. Nee, heel leuk bedacht, maar beter is het om die woningen plat te gooien en er eindelijk iets leuks voor te bouwen. Iets waar de wethouder ook zelf zou willen wonen...”

Oproep

Wijknieuws gezocht

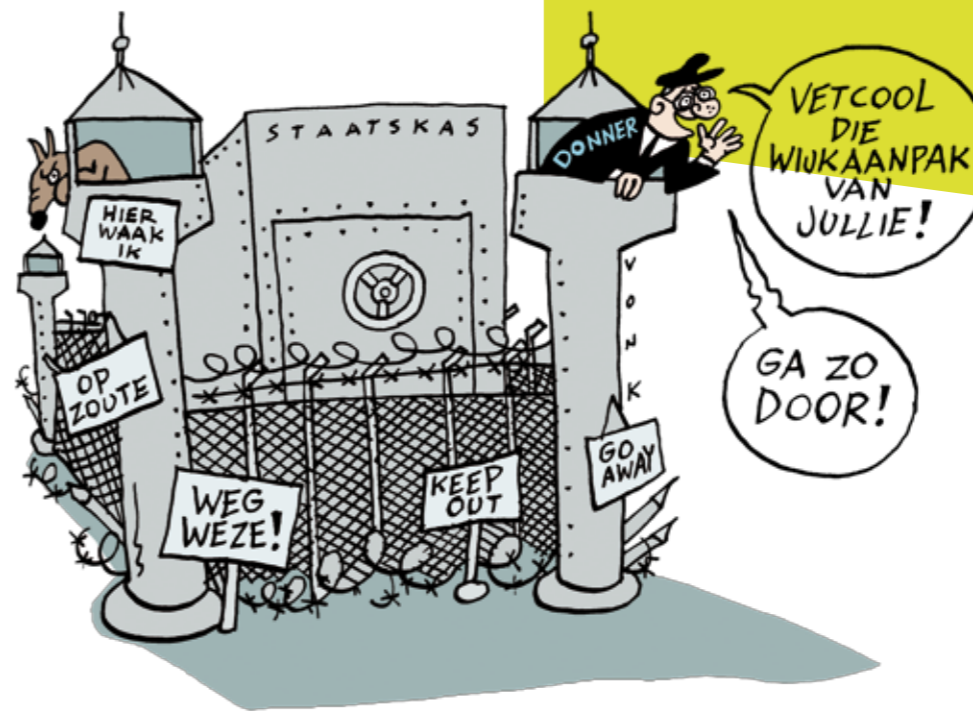
Wij zijn voor dit blad en voor onze digitale LSA Nieuwsflits altijd op zoek naar nieuws uit de wijken. Stuur tips, verslagen, nieuwtjes, foto's en interviews naar pleuni@lsabewoners.nl

“Vinex-wijken dreigen de achterbuurten van de toekomst te worden. De mix in de bevolkingssamenstelling is goed, maar het gaat ook om de voorzieningen. Dat is de grote handicap. De stedenbouwkundigen hebben weinig rekening gehouden met de samenhang tussen wonen, werken en spelen.”

Socioloog Frits Spangenberg in het Algemeen Dagblad.

HET LOT VAN DE BIEB

Protesten, gekalkte leuzen en handtekeningacties. De sluiting van bibliotheken maakt veel bewoners boos. Het lot van de bieb ligt in handen van de gemeente en de provincie, want de gemeenten betalen 80 procent van de subsidie. 10 procent is voor rekening van de provincie en nog geen 5 procent betaalt het Rijk. De rest verkrijgen de bibliotheken uit eigen inkomsten. Voor de Vereniging van Openbare Bibliotheken is het lastig om een compleet beeld te krijgen van de situatie bij alle bibliotheken van het land, omdat per gemeente verschilt hoe en of er wordt ingegrepen. Wordvoerder Francien Van Bohemen: *“Zeker is dat veel filialen in hun bestaan worden bedreigd, al zijn er ook gemeenten die juist extra investeren in de bibliotheek.”* Enschede, Breda en Utrecht hebben inderdaad aangegeven van het cultuurbudget af te blijven en in Spijkenisse wordt zelfs een nieuwe ambitieuze bieb ‘De Boekenberg’ gebouwd. Maar de trend is kaalslag. 93 procent van de bibliotheken krijgt de komende jaren met bezuinigingen te maken.

Kan wél! Nieuws

Kan wél! is een succesvol project van het LSA. In elke wijk in Nederland wonen mensen met hart voor ‘hun’ wijk. Zij hebben ideeën, plannen en zelfs dromen voor de wijk. **Kan wél!** daagt ze uit om dit te realiseren. **Kan wél!** is een project dat zich richt op de activering van bewoners in hun eigen wijk.

[kijk op www.kanwel.nl](http://www.kanwel.nl)

HOGE GILLETJES IN BUITENHOF

Aysenur, Dilan, Sana, Shilan en Tugce wilden een modeshow organiseren voor meiden in de wijk Buitenhof in Delft. Girls Only werd de toepasselijke naam. De modeshow vond plaats op 23 februari 2011 en ze hebben er een knalfeest van gemaakt! Alle ingrediënten waren dan ook aanwezig: 20 prachtige meiden uit groep 6, 7 en 8 van De Horizon, twee visagisten, een assistente, een nagelstyliste, een geluidsmen,

een catwalkcoach, een bekende artiest en een fotograaf die ze op hun allermooist vastlegde.

Natuurlijk liepen de zenuwen voorafgaand aan de modeshow hoog op. De hoge gillettjes waren dan ook niet meer te tellen. Maar vanaf het moment dat de muziek draaide, namen de meiden de catwalk met overtuiging over. Het publiek glom van trots en applausseerde de hele modeshow lang.

De modeshow is mogelijk gemaakt door de samenwerking tussen basisschool De Horizon en de buurtcoach van het project Kan wél!

KAN WÉL! MET 40+ GELD

Omdat de Staatsliedenwijk in Almere als 40+ wijk is aangewezen (dat is geen Vogelaarwijk, maar wel een wijk met soortgelijke problemen), hebben ze extra budget gekregen. Met dit extra geld hebben ze onder meer Kan wél Jong ingezet. Onze nieuwe buurtcoach Elisabeth Dijkhof gaat jongeren coachen om hun plannen en dromen voor de wijk te verwezenlijken.

Hoe Ondiep de burger tegemoetkomt

De gemeente Utrecht staat niet bekend om haar vooruitstrevende bewonersparticipatie. Twee jaar geleden beloofde ze verbetering. Wij zijn dus benieuwd. Hoe gaat het nu met de bewonersparticipatie in de aandachtswijk Ondiep? Actieve bewoonster en filmer Babbe de Thouars vertelt.

De gemeente Utrecht heeft twee maal niet goed gescoord op het gebied van het bevorderen van bewonersparticipatie. Ze haalde onvoldoendes op onze Kwaliteitskaart Bewonersparticipatie (zie kader op pagina 8). De wijk Ondiep deed het binnen deze gemeente nog betrekkelijk goed. Ze haalde in 2008 een 7, en in 2009 een 5,5. Een heel mager cijfer in 2009 dus. Maar nu lijkt er een frisse wind door de wijk te waaien. Zo wordt er sinds begin dit jaar met het vouchersysteem gewerkt. Het systeem waar bewoners echt kunnen beslissen waar het bewonersbudget naar toe gaat. Volgens de nieuwsbrief Utrecht Vernieuwt gebeurt dat op verzoek van de wethouder Wonen. De wethouder zegt dat de gemeente op deze manier 'tegenwoordig wil komen aan de wens van Ondiepers om meer zeggenschap'. In Ondiep heten de vouchers buurtbonnen. Bewoners kunnen geld aanvragen voor een goed project en een regiegroep van bewoners beslist of zo'n project daadwerkelijk een buurtbon krijgt om het uit te voeren.

“Ondiep TV brengt de mensen uit de wijk bij elkaar”

Tumult

Babbe de Thouars is een van de leden van de regiegroep. Daarbij is ze lid van de Adviesgroep Ondiep én initiatiefneemster en maakster van Ondiep TV. Dat is een programma met wijknieuws dat uitgezonden wordt op de lokale omroep RTV Utrecht. Zij houdt de ontwikkelingen in Ondiep dus goed in de gaten. Met haar praten we over de stand van zaken in Ondiep. Babbe, gefeliciteerd jullie hebben vouchers in de wijk!

“Dank, maar ik wil wel even wat rechtzetten. Volgens mij kan de wethouder Wonen de credits niet nemen dat het systeem op zijn verzoek is ingevoerd. Het ging anders. Ik weet nog goed dat er in 2009 een WAP (wijk actie plan)-bijeenkomst was voor ambtenaren. Ik kreeg als een van de weinige bewoners ook een uitnodiging. Tijdens die bijeenkomst werd verteld wat er allemaal goed ging en wat er allemaal verbeterd was. Op een gegeven moment stond er iemand op en die had de Kwaliteitskaart Bewonersparticipatie van het LSA in zijn handen. Hij liet de waaier zien en zei: ja, maar jullie scoren wel slecht op het gebied van bewonersparticipatie bij deze aanpak. En bewonersparticipatie is een

van de pijlers van dit beleid. Er ontstond wat tumult en de programmadirecteur Wijken van het ministerie zei toen dat ze bewoners meer zeggenschap wilden geven door het invoeren van het vouchersysteem in Ondiep. Dus volgens mij is het erg door het ministerie gepusht dat we hier uiteindelijk vouchers hebben.”

Maar de gemeente heeft daarvoor toch aan jullie gevraagd of jullie ermee wilden werken? Bij de invoering van het vouchersysteem moest de gemeente aan bewoners en hun organisaties vragen of ze met het vouchersysteem wilden werken of met het bestaande systeem.

“Dat is ons niet gevraagd. Het is ons medegedeeld dat de gemeente niet met vouchers ging werken, want dat gaf veel te veel extra werk en problemen. Daarbij, zo zeiden ze, werkte het oude systeem heel goed.”

Maar nu zijn jullie dus wel begonnen met de buurtbonnen.

“Ja, vanaf het moment dat ik de programmadirecteur heb horen zeggen dat het ministerie dat wilde, en dat ik wist dat Ondiep slecht had gescoord op het gebied van bewonersparticipatie, heb ik flink stennis geschopt. Anderen trouwens ook hoor, ik was zeker niet alleen hierin. En nu is dan eindelijk een pilot gestart. Een pilot! Er is nog maar één jaar budget over en deze gemeente begint een pilot in één wijk! Nou ja, het is beter dan niks!”

En wat levert het tot nu toe op?

“Het geld voor bewonersinitiatieven is hiervoor altijd verdeeld door de gemeente via het wijkservicebureau. Wij hebben de map met lopende aanvragen nu gewoon overgenomen en daaraan zie je dat er heel veel dezelfde soort aanvragen inzitten. Echt een heel groot deel wil een bloembak of een bloemenbasket voor zijn deur. Nu is het zaak om duidelijk te maken dat er nog veel meer mogelijk is met dit budget. We moeten mensen gaan prikkelen om met andere ideeën te gaan komen.”

Dansen in bakfiets

Om dat te doen en om aandacht te geven aan de buurtbonnen, organiseert de regiegroep een bijeenkomst met brainstorm en informatie voor bewoners. Daar moet natuurlijk de aandacht op worden gevestigd, dus gaan ze met een grote bakfiets rondrijden waarin regiegroepleden dansend de aandacht vragen voor de buurtbonnendag. Ook komt er waarschijnlijk een dweilorkest om de bakfiets te begeleiden. Er worden enorm veel flyers verspreid en er komt natuurlijk een aankondiging op Ondiep TV. Dat is wel handig als je televisiemaker bent. Maar wat is dat precies, Ondiep TV?

“OndiepTV is een programma gemaakt voor, door en over Ondiep. Er wordt een keer in de twee weken een uitzending gemaakt en die wordt die week erop

herhaald. Die uitzendingen gaan over dingen uit de buurt: over herstructurering, over talenten in de wijk, over activiteiten in de buurt, enzovoort. Zo'n programma brengt mensen uit de wijk bij elkaar, het is nieuws wat heel dicht bij ze staat. Daarbij hebben we als doel om een genuanceerd beeld over Ondiep te schetsen voor de rest van Utrecht. Een vogelaarwijk heeft altijd een stempel en er zijn hier juist ook veel positieve dingen te vertellen. Ondiep TV wordt gemaakt door tien vrijwilligers, allemaal bewoners uit Ondiep, met de technische ondersteuning van twee professionals."

Als je zelf zo actief bent in de wijk is het natuurlijk wel gevaarlijk dat je vooral filmt over de projecten of zaken waar jij je sterk voor maakt?

"Ja, dat gevaar is er wel, maar ik probeer natuurlijk heel erg vanuit de wijk te denken. Wat is interessant voor iedereen? Zo'n buurtbonnenproject, dat kan wel. Dat is echt interessant voor iedereen. Maar sommige dingen liggen moeilijker. Ik maak me bijvoorbeeld sterk voor de straatinrichting bij mij in de buurt en hoewel dat erg speelt binnen onze wijk, moet ik er echt drie keer over nadenken of ik daar wel een uitzending over kan maken."

Gedrag aanpassen

Jij bent nu al een tijdlang actief in de wijk. Je hebt gezien hoe er eerst over de hoofden van mensen heen werd beslist. Heb je het idee dat er nu echt een frisse wind waait? Gaat het beter met de mate waarin de gemeente bewonersparticipatie toelaat?

"Het is moeilijk. Ik zie dat ze ontzettend hun best doen en echt het idee hebben dat ze erg veel hebben gedaan en doen. Maar het lukt ze nog lang niet altijd. Als ik een klein voorbeeld mag geven. Ze hebben een leuk idee gehad voor een andere inrichting van een straat. Namelijk dat de stoep verbreed wordt en dat auto's op de stoep mogen parkeren. Zo is er op het moment dat er geen auto's geparkeerd zijn, meer speelruimte voor de kinderen. Dat hebben ze ergens eind jaren 90 aan de Adviesgroep voorgelegd. Het klonk wel goed, dus wij hebben ja gezegd. Toen het eenmaal in een straat was uitgevoerd, bleek dat bewoners er erg ontevreden over zijn. De stoepen zijn gevaarlijker en viezer, zo vinden zij. Dat bleek uit een onderzoek dat de gemeente zelf heeft laten doen. In plaats van te erkennen dat de nieuwe straatinrichting niet zo'n goed idee is, en te luisteren naar de bewoners, zeggen ze de bewoners hun gedrag moeten aanpassen. Dan wordt het wel een succes. Nu willen ze dezelfde stoepen in andere wijken aanleggen. Bewoners staan op hun achterste benen. Ze willen het niet. Maar handtekeningenacties hebben tot nu toe nog niet genoeg zin. De gemeente denkt: wij hebben het toch aan de bewoners gevraagd? Kijk, ik wil wel toegeven dat wij met de Adviesgroep een verkeerde keuze hebben gemaakt, waarom kunnen zij dat niet? Ook al wijst hun eigen onderzoek uit dat bewoners niet tevreden zijn. Waarom luisteren ze niet? Waarschijnlijk omdat ze het idee hebben dat ze dat al een keer hebben gedaan. In een notendop is dat nog steeds het

probleem met bewonersparticipatie. De gemeente doet wel haar best, maar het lukt nog niet helemaal!"

[Kijk een programma van OndiepTV op www.ondieptv.nl](#)

Kwaliteitskaart Bewonersparticipatie

Bewonersparticipatie; politici hebben het er veel over, en het is een van de speerpunten van het wijkenbeleid. Maar in hoeverre bewoners daadwerkelijk betrokken worden bij het maken van dit beleid, is weinig bekend. Het LSA heeft daarom in 2008 en 2009 de inzet van gemeenten in de bevordering van bewonersparticipatie in krachtwijken laten onderzoeken. De onderzoeken hebben we omgezet in overzichtelijke kwaliteitskaarten. Uit de Kwaliteitskaart Bewonersparticipatie 2008 werd duidelijk dat veel gemeenten onvoldoende scoorden. Naar aanleiding van het uitbrengen van de Kwaliteitskaart 2008 zei toenmalig minister Vogelaar: "Dit zal gemeenten stimuleren om hoger in de ranking te komen." Uit de tweede Kwaliteitskaart Bewonersparticipatie blijkt dat de mogelijkheden die gemeenten bewoners bieden om te participeren in 2009 sterk is verbeterd in vergelijking tot 2008. De Universiteit van Tilburg had dit keer in opdracht van het LSA onderzoek gedaan naar de manier waarop de bewonersparticipatie in de uitvoering van de wijkactieplannen is georganiseerd. Er is onderzocht of en hoe hen de mogelijkheid wordt geboden om te participeren. Het LSA heeft ook dit onderzoek in een overzichtelijke Kwaliteitskaart laten omzetten: Kwaliteitskaart Bewonersparticipatie 2009. Het gemiddelde cijfer is sterk omhoog gegaan. Ook in de grote steden was een inhaalslag gemaakt, steden als Den Haag en Amsterdam scoorden beduidend hoger dan in 2008. Toch was er nog een aantal wijken waar verbeteringen absoluut noodzakelijk waren, vooral in Utrecht en Rotterdam.

[de onderzoeken zijn terug te lezen op www.lsabewoners.nl](#)

Debat wijkaanpak:

Op 2 februari vond het voortgangsdebat over de wijkaanpak plaats. Het werd eindelijk duidelijk hoe minister Donner denkt over de wijkaanpak. Hij blijkt het een goede aanpak te vinden, maar de extra middelen voor de aanpak zullen verdwijnen. LSA wil snel met de minister praten!

Meer participatie, minder geld

Minister Donner zegt volmondig dat de wijkaanpak werkt. Er zijn verbeteringen gemeten in de meeste van de 40 wijken. Bewoners participeren beter dan voorheen. Hij ziet de wijkaanpak zelfs als voorbeeld dat vooruitgang kan worden geboekt als verantwoordelijkheden dichter bij burgers zelf komen te liggen. Hij wil dan ook doorgaan met de wijkaanpak, met een grote nadruk op bewonersparticipatie en leefbaarheid. De minister zegt dat het nu tijd is om door te gaan, en de kennis te gebruiken in andere wijken. De met de wijken afgesloten charters blijven het uitgangspunt tot 2017. Maar... er zullen vanuit het Rijk geen extra financiële middelen voor beschikbaar zijn. En vanaf 2012 komt ook de Vogelaarheffing geheel te vervallen.

Het LSA heeft duidelijke ideeën over de voortgang van de wijkaanpak en wil die met minister Donner bespreken.

Brieven

Vóór het debat stuurde zowel de minister als het LSA een brief naar de Tweede Kamer. Donner schrijft de Kamerleden dat hij vindt dat burgers meer mogelijkheden moeten krijgen om zelf hun leefomgeving te verbeteren. Hij ziet het als een uitdaging voor bestuurders, ambtenaren en professionals om ruimte te geven aan de kracht van burgers en deze te ondersteunen. Ook schrijft hij duidelijk dat het Rijk lokale partners wil ondersteunen, maar geen extra middelen beschikbaar wil stellen. Wat hem betreft is de aanpak in een nieuwe fase beland; van bouwen naar borgen.

Het LSA vraagt in de brief aan de Tweede Kamer onder meer aan de Kamerleden of ze de minister erop kunnen wijzen dat het LSA graag op korte termijn een afspraak

met de minister wil. De minister had laten weten dat hij graag in september 2011 met het LSA wil praten. Het LSA vindt dat te laat. Dit is een goed moment om te kijken of een aantal van de zwakke punten die al vele jaren aan dit beleid kleven, weggenomen kan worden door het echt anders te doen. Volgens ons ligt de sleutel om het anders (en goedkoper) te gaan doen bij de rol van bewoners in relatie tot de overige partners. Het LSA heeft duidelijke ideeën over de voortgang van de wijkaanpak en wil die met hem bespreken.

Fases

Versillende Kamerleden brengen de brief en het LSA ter sprake tijdens het debat. Zo zegt Paulus Jansen (SP): "Zeggenschap van de bewoners mag niet onder druk komen te staan. Grote besluiten zoals sloop moeten in overleg met de bewoners worden genomen. Veel corporaties werken nog topdown. Bewonerszeggenschap moet de koers laten bepalen. Ga op korte termijn met het LSA praten." En Betty de Boer (VVD) zegt: "De bewonersparticipatie werpt vruchten af. U heeft nog geen gesprek gevoerd met het LSA, de organisatie die de bewoners vertegenwoordigt. Daar moet u niet mee wachten tot september. We moeten niet spreken voor de bewoners, maar met de bewoners!"

Minister Donner zegt toe de afspraak met het LSA naar voren te zetten. Dat is inmiddels ook gebeurd. Wij zullen op 20 april uitvoerig onze ideeën met de minister bespreken. Wij zullen hem laten weten hoe we een stap verder kunnen zetten met de wijkaanpak. Want ook wat ons betreft is er een nieuwe fase aangebroken voor de wijkaanpak, maar tegenover Donners 'van bouwen naar borgen' zetten wij 'van meedoen, naar doen!'.

[Op onze site www.lsabewoners.nl kun je de brief van minister Donner over de Wijkaanpak en de Vogelaarheffing lezen, ook de brief van het LSA over de Voortgang Wijkaanpak is op deze site te vinden.](#)

Het is weer gelukt om Kamerleden en wijken met elkaar te koppelen. Er zijn deze kabinetsperiode tot nu toe 27 Kamerleden die een aandachtswijk hebben geadopteerd.

Van Job tot Alexander: nieuwe ronde wijkadopties!

Het principe van ons adoptieproject is simpel. Tweede Kamerleden adopteren een aandachtswijk waardoor zij meer kennis krijgen over de situatie in die wijk, meer contact met bewoners en eerlijke indrukken over de vorderingen van het wijkenbeleid. Bewoners krijgen de mogelijkheid om af en toe hulp in te roepen van iemand die beschikt over kennis, een netwerk en publiciteitswaarde.

Over één ding zijn Kamerleden en wijkbewoners het dan ook eens: van de adoptie van een wijk profiteren ze allebei. Voor Kamerleden is het prettig en nuttig om mensen en hun wijken te leren kennen. In onze laatste evaluatie benadrukten ze zonder uitzondering dat het belangrijk is om de dagelijkse realiteit in aandachtswijken met eigen ogen te aanschouwen, om met wijkbewoners zelf te praten en ervaringen uit te wisselen. Meestal keert het Kamerlid een

ervaring rijker terug naar Den Haag. Anderzijds kunnen wijkbewoners veel baat hebben bij hun contacten met een Kamerlid. Zijn of haar ervaringen, tips en soms directe invloed kunnen een wijk helpen en zelfs inspireren. Tegelijkertijd draagt het contact met Kamerleden ertoe bij dat ze inzien dat de invloed van Kamerleden niet onbegrensd is.

Al 15 jaar

Het adoptieproject is al 15 jaar een succesformule. De resultaten verschillen wel sterk per wijkadoptie. Het ene Kamerlid is heel actief en komt veel langs, het ander beperkt zich tot een bezoekje per jaar. En de ene bewonersgroep denkt er steeds aan om het Kamerlid uit te nodigen op openingen, bijeenkomsten en acties, de ander bijna nooit.

Paulus Jansen: 'Ik gebruik de argumenten van de bewoners'

Paulus Jansen heeft de Rotterdamse wijk Hillesluis geadopteerd. Dit SP-kamerlid vindt dat Kamerleden hun werk vooral niet te beperkt moeten zien, dat ze vaak contact moeten hebben met mensen in het land. Zelf komt hij naar eigen zeggen elk jaar in tientallen wijken. 'Ik probeer de voorbeelden die ik zie te gebruiken als illustratie in Kamerdebatten over wijkaanpak, ik gebruik ze om de regering van repliek te dienen en als argument voor alternatieve voorstellen. En andersom kan ik bewoners tips geven over hoe ze zaken kunnen aanpakken.'

Deskundigheid

Jansen vindt dat wijkbewoners voldoende deskundigheid moeten hebben om een tegenkracht te kunnen vormen tegen gemeenten en woningcorporaties. 'Daarin probeer ik hen te ondersteunen. Het werk van een bewonersorganisatie bestaat uit

frustratie én uit het behalen van resultaten, bijvoorbeeld dat bestaande voorzieningen alsnog behouden blijven of nieuwe voorzieningen worden gerealiseerd.' Een mooi voorbeeld van wat bewoners zelf kunnen realiseren, is volgens Paulus Jansen het huiskamerproject in Hillesluis, waar vrouwen terecht kunnen voor Nederlandse taallessen, voorlichting en gezelligheid. 'Dat vind ik een heel aardig project. Het is van onderop tot stand gekomen en er doen vrouwen met allerlei achtergronden aan mee als vrijwilliger.'

Mentale weerbaarheid

Wijkaanpak is niet alleen een kwestie van materiële vooruitgang, zegt Jansen, het gaat ook om het vergroten van mentale weerbaarheid van bewoners. 'Ik heb groot respect voor mensen die al hun hele leven in een wijk wonen en ook actief blijven

als ze eens tegen een muur aanlopen. In Hillesluis bijvoorbeeld maakte de verantwoordelijke deelgemeente de ruimte die aan bewonersorganisaties werd geboden steeds kleiner. Dat leidde tot het einde van de bewonersorganisatie, maar er kwam toch weer een wijkraad voor in de plaats.'

Geen onderscheid

Over de vraag wat er wat hem betreft nog beter kan in het adoptieproject, hoeft Paulus Jansen niet lang na te denken. 'Ik roep al jaren dat er geen onderscheid moet worden gemaakt tussen probleemwijken en andere wijken. Dat onderscheid is onnatuurlijk, er zijn heel veel "net-nietwijken". Het onderscheid is bedacht in Den Haag, niet door bewoners. Ik vind dat het LSA zich er niks van aan moet trekken. De problemen verschillen hooguit kwantitatief, maar kwalitatief nauwelijks.'

Diana Weeda 'Begrip voor werk van politici'

'Ik vind het heel goed dat het LSA adoptiewijken in het leven heeft geroepen,' zegt Diana Weeda, voorzitter van de stichting Wijkraad Hillesluis. 'We hebben een goede band met Paulus Jansen. Hij heeft jarenlang als opbouwwerker hier in Rotterdam gewerkt en als adviseur op het gebied van wonen. Alles wat met wonen te maken heeft, kunnen we hem vragen. Hij komt niet zo vaak langs als hij zelf zou willen, moet soms een afspraak afzeggen omdat hij op het laatste moment naar de Kamer wordt geroepen. Toch ben ik heel erg te spreken over zijn inzet voor onze wijk.'

Hooggeplaatste persoonlijkheid

Volgens Weeda komt Jansen regelmatig een kijkje nemen in Hillesluis en is hij aanwezig bij wijkbewonerbijeenkomsten. En als ze per e-mail een vraag stelt, krijgt ze altijd antwoord. 'Ook zijn we als bewoners bij hem op bezoek geweest in de Tweede Kamer. Zelf kijk ik niet op tegen autoriteiten, maar andere leden van onze wijkraad vonden het fantastisch dat ze als gewone bewoner met een hooggeplaatste persoonlijkheid konden spreken. Het helpt begrip te kweken voor het werk van politici.'

Onterechte kosten

Wat is de wijkraad concreet opgeschoten met de samenwerking met Paulus Jansen? Hij gaf de wijkraad bijvoorbeeld tips over hoe de bewoners kunnen omgaan met huurverhogingen. 'Het ging vooral om een aantal kosten die onterecht waren doorberekend. Daarover schreven we als wijkraad een brief aan de woningcorporatie en we werden in het gelijk gesteld.' Paulus Jansen blijft de komende jaren Hillesluis adopteren; Diana Weeda heeft hem al gestrikt. 'Paulus is altijd erg tevreden over de bezoeken. Ik heb mezelf voorgenomen om hem nog vaker uit te nodigen.'

Een geslaagde adoptie vergt investeringen van beide kanten. Een mooi voorbeeld van een geslaagde wijkadoptie is de adoptie van Paulus Jansen, hij is al sinds 2006 de 'adoptievader' van de Rotterdamse wijk Hillesluis. Lees de interviewtjes hiernaast en hierboven.

Dames uit Hillesluis op bezoek bij Paulus Jansen in de Tweede Kamer.

Meer?

Wil je meer weten over dit project? Kijk op onze site: www.isabewoners.nl. Of bestel onze folder: *Wijkadoptie Kamerleden, al 15 jaar een succesformule*.

DE NIEUWE WIJKADOPTIES

Kamerlid	Adoptiewijk(en)	Partij
Hero Brinkman	Alkmaar (Overdie)	PVV
Ad Koppejan	Amsterdam (Bijlmermeer)	CDA
Alexander Pechtold	Arnhem (Klarendal)	D66
Attje Kuiken	Breda (Heuvel)	PvdA
Madeleine van Tooreburg	Den Bosch (Boschveld)	CDA
Fatma Koser Kaya	Den Haag (Laak Centraal)	D66
Pierre Heijnen	Den Haag (Morgenstond)	PvdA
Ahmed Marcouch	Ede (stedelijk)	PvdA
Mirjam Sterk	Eindhoven (Bennekel)	CDA
Martijn van Dam	Eindhoven (Doornakkers) en Eindhoven (Woensel west)	PvdA
Agnes Wolbert	Emmen (Revisited wijken)	PvdA
Tjeerd van Dekken	Groningen (Korreweg)	PvdA
Betty de Boer	Groningen (Oosterparkwijk)	VVD
Sjoera Dikkers	Haarlem (Schalkwijk)	PvdA
Bas Jan van Bochove	Haarlem (Slachthuisbuurt)	CDA
Job Cohen	Heerlen (Vrieheide)	PvdA
Lutz Jacobi	Leeuwarden (Heechterp-Schieringen)	PvdA
Frans Timmermans	Maastricht (Wittevrouwenveld & Wyckerpoort)	PvdA
Jeroen Dijsselbloem	Nijmegen (GSB wijken)	PvdA
Wouter Koolmees	Rotterdam (Bergpolder)	D66
Paulus Jansen	Rotterdam (Hillesluis)	SP
Mariette Hamer	Schiedam (SOBO)	PvdA
Pauline Smeets	Sittard - Geleen (Sanderbout) en Heerlen (MSP) en Maastricht (Malberg)	PvdA
Hans Spekman	Utrecht (Kanaleneiland) en Dordrecht (Wielwijk)	PvdA
Linda Voortman	Utrecht (Overvecht)	GL
Eddy van Hijum	Zwolle (Holtenbroek)	CDA
Esme Wiegman	Zwolle (Zwolle Noord)	CU

In 2007 werd hij geïntroduceerd. De wijkaanpak. Met de bedoeling om in tien jaar tijd 40 wijken uit het slop te krijgen.

HET DAGBOEK VAN...

DE WIJKAANPAK

MAART 2007 Ik, de wijkaanpak, ben in de maak. Minister Vogelaar heeft 40 probleemwijken gekozen. Wijken die extra aandacht en geld krijgen om ervoor te zorgen dat er in tien jaar wijken ontstaan waar mensen kansen hebben en waar het prettig is te wonen. Volgens sommigen is de keuze van de wijken natte vingerwerk, maar volgens Vogelaar zijn alle beschikbare 'landelijke en betrouwbare bronnen' onderzocht op hun relevantie voor de wijkenproblematiek.

APRIL 2007 De lijst is definitief. Ik voel zoveel enthousiasme om te beginnen. Het is een nieuwe manier van werken, alle betrokkenen in een wijk moeten samenwerken. Samen voor een betere buurt!

JULI 2007 Wat een gedoe over geld! Het blijkt dat het kabinet geen geld heeft gereserveerd voor de Vogelaarwijken. Ja 20 magere miljoentjes. Nu moet Vogelaar het geld ophalen bij de woningbouwcorporaties. Ondanks dat is het Actieplan Krachtwijken af. De kritiek is dat het wel mooie plannen zijn, maar dat de pot met goud ontbreekt. Toch moeten de gemeenten nu een wijkaanpak maken, samen met alle betrokkenen.

SEPTEMBER 2007 Ja, er is een akkoord, vlak voor Prinsjesdag. Het was een zware bevalling, maar de corporaties zegen 250 miljoen per jaar euro beschikbaar te stellen over een periode van 10 jaar, waarvan 75 miljoen euro via de wijkheffing wordt opgebracht door de corporaties buiten de aandachtswijken. En Vogelaar heeft zelf 200 miljoen euro losgepraat van Bos.

JULI 2008 Alle wijkcharters (afspraken tussen gemeente en rijk) zijn ondertekend. Hè hè, we kunnen echt beginnen!

NOVEMBER 2008 Mijn bedenker is ontslagen! De PvdA heeft het vertrouwen in minister Vogelaar opgezegd. De advocaat Eberhard van der Laan volgt haar op.

In 2007 vierden we de start van de wijkaanpak.

OKTOBER 2009 Het gaat goed met me! De voortgangsrapportage is uitgekomen en laat zien dat de leefbaarheid in de 40 wijken sneller verbeterde dan in andere wijken.

NOVEMBER 2009 Vorig jaar haalden veel gemeenten lage cijfers toen het LSA onderzocht in hoeverre ze bewoners de mogelijkheid gaven te participeren. Nu halen bijna alle gemeenten voldoende. Zelfs ambtenaren zijn de nieuwe manier van werken aan het leren!

FEBRUARI 2010 Weer een minister versleten. Hij heeft net als alle PvdA'ers zijn ontslag ingediend. De nieuwe demissionaire minister voor WWI is Van Middelkoop, zal hij zich erg inzetten?

OKTOBER 2010 Het gaat weer beter in de Vogelaarwijken. Dit blijkt uit de Voortgangsrapportage 2010 dat het ministerie voor Wonen, Wijken en Integratie (WWI) uitbracht op haar laatste dag. Ja nu is WWI

opgeheven. Ook hebben we een nieuw kabinet. Ik val onder Binnenlandse Zaken en Donner is mijn vierde minister.

NOVEMBER 2010 Ik raak geld kwijt. De rechtbank oordeelt dat de Vogelaarheffing onterecht is opgelegd. Jaarlijks ging het om een bedrag van € 75 miljoen. 78 corporaties spanden een zaak aan. De Rechtbank verklaart alle bezwaren van de corporaties gegrond en vernietigt de heffingsbesluiten.

FEBRUARI 2011 Er is een voortgangsdebat over de wijkaanpak. Minister Donner zegt dat ik werk, maar dat de extra middelen voor de aanpak zullen verdwijnen. Ook al zien ze dat de leefbaarheid in wijken is verbeterd, dat er minder werkloosheid en criminaliteit is, dat het gezelliger is geworden: toch is er geen geld meer. Ook de Vogelaarheffing is van de baan. Er is nog zeven jaar over...

Blijf het doorgeven

Bijna iedere gemeente kent budgetten voor bewoners om zelf initiatieven te nemen. Op 28 januari organiseerden we een bijeenkomst om informatie te delen over de werking hiervan. Juist omdat het geld op de tocht staat. "We willen niet alleen 'Dank je wel' zeggen en ermee stoppen."

"Wat kom jij doorgeven?" vraagt dagvoorzitter Wim Top aan het begin van de dag aan een van de deelnemers. Want daar gaat het vandaag om. Zo'n honderd bewoners uit aandachtswijken van Amsterdam tot Sittard zijn samengekomen om met en van elkaar te leren. Er is drie jaar veel rijksgeld aan bewonersinitiatieven uitgegeven. Er zijn duizenden projecten uitgevoerd door bewoners. Initiatieven om de wijk leuker te maken en om mensen zich meer betrokken te laten voelen in hun wijk.

Een groot deel van de wijken werkte hiervoor met het vouchersysteem of een afgeleide daarvan. Bewoners hebben met dit systeem de regie over, of in elk geval een grote rol bij, de verdeling van bewonersbudgetten. En omdat dit een nieuwe manier van werken is, is het belangrijk om samen te inventariseren wat er goed gaat en wat beter kan. De dag werd gehouden in de Muiderkerk in de Amsterdamse Dapperbuurt. Een buurt waar erg veel bewonersinitiatieven zijn uitgevoerd, zo vertelt Angélique Suárez Menéndez. Zij is lid van de regiegroep in deze buurt en vertelt gedreven over bewonersinitiatieven die dankzij de bewonersbudgetten tot stand zijn gekomen. Zij is ervan overtuigd dat de sociale cohesie flink versterkt is sinds het begin van het project. **Doordat het vouchersysteem laagdrempelig is, worden veel nieuwe mensen bereikt** en doordat de ambtelijke bureaucratie buiten spel wordt gehouden kunnen projecten snel gerealiseerd worden.

Op de tocht

Ondanks dit succesverhaal staat het geld voor bewonersinitiatieven na 2011 op de tocht. Dit jaar krijgen alle G31 gemeenten, de 40+ wijken buiten de G31 en de Vogelaarwijken nog allemaal een bijdrage. Daarna is het waarschijnlijk dat de budgetten wegvallen. "Nu moeten we dus ontzettend goede projecten uitvoeren en na de zomer hoop ik dat jullie allemaal helpen de Tweede Kamer duidelijk te maken dat het vouchersysteem moet blijven bestaan", betoogt LSA-directeur Henk Cornelissen.

Tijdens de workshoprondes is het duidelijk dat de honderd aanwezigen veel te bespreken hebben. Alle wijken gaan op een andere manier met de bewonersbudgetten om. Er zijn veel overeenkomsten in de problemen waar bewoners op stuiten, maar de oplossingen die ze vinden zijn vaak anders. Geweldig dus om hierover ideeën uit te wisselen. Als je meer wilt weten of juist vertellen over de uitkomsten van deze workshops kun je terecht op de site www.bewonersbudgetten.nl.

Na een hele dag delen, doorgeven, lunchen en leren, zijn we toe aan een blik op de toekomst. Bert Meintser van de stichting Amsterdams Steunpunt Wonen vertelt dat we manieren moeten verzinnen om door te gaan. Deze prachtige initiatieven moeten niet afhankelijk zijn van dit geld. We moeten de wegen vinden om aanvullende financiering te vinden. Zijn tip: bekijk de mogelijkheden van de leefbaarheidsbudgetten!

Geen inzicht

Uit de woorden van de volgende spreker, Josien Kuiper van het ministerie van Binnenlandse Zaken, is geen hoop te halen dat er na 2011 nog extra geld is voor bewonersinitiatieven. Wel geeft zij ons ook tips: als het geld in 2011 nog niet op is, mag het ook later op worden gemaakt. En: als de gemeente het geld ergens anders aan opmaakt, speel het aan het ministerie door. Verder geeft ze de tip om in een wijk vooral te blijven netwerken. Ook zonder extra geld is er veel mogelijk. Maak gebruik van elkaars talenten. Als voorbeeld geeft ze architecten die graag vrijwillig iets voor hun wijk willen doen.

Dat schiet in iemands verkeerde keelgat. "In mijn wijk wonen geen architecten", zegt deze bewoner geagiteerd. "Ik kan hier niet goed tegen. Wij krijgen minder geld en minder ondersteuning, maar de verantwoordelijkheid wordt zo wel bij ons gelegd. En dat terwijl ik geen inzicht heb in de budgetten van de gemeente, ook niet in het bewonersinitiatievgeld." Daarmee verwoordt hij wat veel mensen denken. Het applaus is duidelijk. Kuiper vertelt dat bewoners altijd het recht hebben om te vragen hoeveel van het budget voor bewonersinitiatieven op is en waaraan het besteed is. "En als de gemeente geen duidelijkheid geeft, stap dan naar het LSA." Tot slot komt Thijs van Mierlo van het LSA nog aan het woord. "Na drie jaar geld voor bewonersinitiatieven willen we niet alleen 'Dank je wel' zeggen en ermee stoppen. Nee, we willen verder. We moeten onze informatie blijven delen. Daarom zijn we een website gestart om van elkaar te leren. We willen proberen om daar bewoners bij elkaar te krijgen die van elkaar kunnen leren. Dus help ons en help andere bewoners en deel je ervaringen niet alleen vandaag, maar ook op www.bewonersbudgetten.nl."

Heeft u interessant nieuws uit uw wijk? Schrijf het ons!

U schrijft...

De Geest van Delfshaven

door De Theaterstraat

Jonkert, een onrustige geest, zorgt voor Giga Grote problemen in Delfshaven. Van valse tonen tot plotselinge rukwinden en verdrinking. We hebben jouw hulp nodig! Jij kunt er voor zorgen dat Jonkert zijn verdiende eeuwige rust vindt. Alsjeblieft!

Wat?

Stichting De Theaterstraat maakt theater met en voor bewoners. Dit keer is het een familievoorstelling door Delfshaven. Tijdens een tocht hoor jij live en via een koptelefoon wonderlijke verhalen en aanwijzingen. Zo praten mensen, gevelkopjes en beelden met je, en helpen zij jou Jonkert te vinden.

Ook zul je op verschillende manieren proberen het kwaad te weren en het goede te bevorderen.

Dit alles in het mooie decor van (historisch) Delfshaven, waarin je ook het liefdesverhaal hoort van Werinde en Theo.

De tocht duurt ongeveer anderhalf uur.

Informatie

Normaal: € 7,50 per persoon.

Met RotterdamPas: € 5,00

www.detheaterstraat.nl

Mijn buurt, mijn leven

Ingezonden persbericht

De Vogelbuurt in Amsterdam Noord werd honderd jaar geleden gebouwd als moderne arbeidersbuurt. Nu wonen hier mensen samen met verschillende culturele achtergronden. Buurtbewoner Henk Janissen voerde samen met bewoners jarenlang actie in de buurt, vooral in de jaren zeventig en tachtig. Het ging toen over sluiting van de werven, nieuwbouw van het IJplein en renovatie in de Vogelbuurt. Foto's uit zijn plakboeken van toen én verhalen van de bewoners van nu zijn verzameld en samengevoegd in de expositie *Mijn buurt, mijn leven*.

Dit bijzondere project laat zien hoe rijk de geschiedenis van de buurt is. Doordat bewoners zelf hun verhalen delen, wordt de geschiedenis levend en actueel. Ook leerlingen van de basisscholen in de buurt worden betrokken bij dit project. Als kinderen meer weten over de geschiedenis van de wijk, krijgt hun wijk meer betekenis.

Mijn buurt, mijn leven wordt mogelijk gemaakt door Woningstichting Eigen Haard, Stichting Dela Fonds en Amsterdams Fonds voor de Kunst. Datum: 18 maart t/m 1 mei. Toegang gratis (vrijwillige bijdrage is natuurlijk altijd welkom). Bij de expositie krijgt u een gratis wandelkaart door de Vogelbuurt.

*Een buurt bestaat uit mensen, straten en gebouwen.
Straten en gebouwen bepalen het gezicht van de buurt.
Mensen zijn het hart,
zij brengen de buurt tot leven*

LSA Nieuws

AFSCHEID MUSTAPHA

Mustapha Charifi was zes jaar onze financiële man. Daarnaast werkte hij mee op de LSA-bijeenkomsten en conferenties. In de zes jaar dat hij bij het LSA werkte, rondde hij twee masteropleidingen af. Nu is het tijd om verder te gaan voor de cultureel antropoloog en bestuurskundige. Wij wensen Mustapha veel succes in zijn carrière!

In Deventer gingen deelnemers op de fiets door de wijk.

BUURTEN IN DE REGIO

Het LSA organiseert in 2011 zes regiobijeenkomsten. Bijeenkomsten waar bewoners en bewonersgroepen elkaar ontmoeten en ervaringen, successen en problemen kunnen delen. Jij bent ook van harte welkom!

Vrijdag 11 maart waren we in Deventer. Op deze geslaagde dag waren er zo'n 75 deelnemers. De verschillende aanpakken in de aandachtswijk Keizerslanden stonden centraal. In een deel van de wijk (Landsherenkwartier) is en wordt er flink gesloopt. In Oranjekwartier, een qua woningvoorraad identieke wijk, is juist besloten niet te slopen. Daar is met name ingezet op een sociaal programma en investeren in een groene woonomgeving. De verschillen van deze aanpakken zijn besproken, natuurlijk met extra aandacht voor de invloed van deze aanpakken op bewoners en de mogelijkheden tot participatie. Je kunt het verslag van de dag teruglezen op www.isabewoners.nl.

Naar Venlo!

Op 15 april zijn we in Venlo - Zuid & Tegelen. De titel van de dag is: Grensgebied in ontwikkeling. We zullen ingaan op de herstructurering van de wijken Zuid en Tegelen, en langsgaan bij verschillende voorzieningen die er zijn, zoals het woonzorgcentrum, het daklozencentrum en het hertenkamp, dat opgezet is door bewoners. Ook de financiering van bewonersprojecten komt aan de orde. Kijk even op www.isabewoners.nl om meer te weten te komen en je aan te melden voor deze dag.

HOE BELEEF JE DIT?

LSA heeft een pilot-onderzoek laten doen naar de beleving van bewoners van de wijkaanpak. En daaruit blijkt dat bewoners absoluut verbeteringen zien in hun wijk. Het pilot-onderzoek is gedaan in drie wijken: Amsterdam Oost (postcodegebied 1092 en 1094), Groningen Korreweg-wijk en Dordrecht Wielwijk/Crabbehof.

De opvallendste resultaten:

- Bewoners zien verbeteringen in hun wijk en bij de bewoners van de wijk
- Er is veel enthousiasme over deelname aan het verbeteren van de wijk
- Op de vraag welke personen of organisaties verantwoordelijk zijn voor het verbeteren van de wijk noemen bewoners de bewoners zelf als belangrijkste partij.
- Bewoners zien buurtgenoten en bewonersorganisaties als de partijen waar ze naar toe kunnen voor steun

Het LSA heeft in 2008 en in 2009 onderzoek laten doen naar de rol van de gemeenten in de bevordering van bewonersparticipatie in de wijkaanpak. Nu is ervoor gekozen om te onderzoeken hoe bewoners de wijkaanpak beleven. De Tilburgse school voor Politiek en Bestuur voerde deze bewonersmonitor uit. Dit pilot-onderzoek is de voorbereiding op het grote bewonersonderzoek 'De Bewonersmonitor Krachtwijken' dat waarschijnlijk later dit jaar in alle krachtwijken plaats zal vinden.

Hoe kan een gemeente bezuinigen en zorgen voor meer bewonersinvloed? Een antwoord is buurt- of wijkhuizen laten runnen door een bewonersbestuur. In de Helmondse binnenstad gebeurt het, daar pioniert een hardwerkend bewonersbestuur. “We zijn vooral enthousiast, maar moeten nog veel regelen.”

In de Helmondse wijk Binnenstad Oost staat De Fonkel, een grote multifunctionele accommodatie. Er zit van alles in: een wijkhuis, brede school, peuterspeelzaal, kinderopvang, cursus- en vergaderruimten, leskeuken, spreekkamers, crearuimte, computerlokaal, gymzaal, garage, speelplein, theaterzaal, personeelsruimte en receptie. Bijzonder is dat vrijwel alle gemeenschappelijke ruimtes van dit moderne en enorme gebouw sinds 1 januari 2011 beheerd en geëxploiteerd worden door een bewonersbestuur.

Het LSA is erg geïnteresseerd in alle soorten van bewonersbestuur en beheer. Wij kijken wat dat betreft vaak lichtelijk jaloers over onze grens naar Engeland. Daar worden veel wijkgebouwen gestuurd door een bestuur van buurtbewoners. Deze bewoners zijn eigenaar van het gebouw en verdienen hun geld met de verhuur van het gebouw. Binnen het gebouw wordt vaak veel welzijnswerk gedaan zoals kinder- en ouderenopvang, opbouwwerk en coaching. Ook worden er veelal commerciële activiteiten uitgevoerd zoals een telefonische alarmdienst voor ouderen. Daar zijn dan professionals voor in dienst, en die worden aangestuurd door bewoners. De bewoners bepalen wat daadwerkelijk prioriteit heeft in een wijk. Ze staan los, of betrekkelijk los, van subsidies. Het is wat het LSA betreft een prachtig voorbeeld wat er allemaal mogelijk is als je bewoners meer ruimte geeft, en bewoners die ruimte ook echt pakken.

Aansturen personeel

In Helmond is het niet zo ver, het gebouw is daar ‘gewoon’ in eigendom van de gemeente. Maar het hele reilen en zeilen van het gebouw wordt sinds kort wel door bewoners gedaan. Ook het personeel (de beheerders) in de gemeenschappelijke ruimten worden aangestuurd door het bewonersbe-

stuur. Alleen is het personeel nu nog wel in dienst van de welzijnsinstelling SWH die ook in het gebouw zit, maar dat de welzijnsinstelling de dienstgever van de beheerders is, is waarschijnlijk tijdelijk. Het is een overgangssituatie. Want daar zitten ze. Ze hebben net het bestuur in handen gekregen en nu, na een paar maanden, begint duidelijk te worden wat dat allemaal inhoudt. Daar willen wij natuurlijk alles van weten.

Dus hebben we afgesproken om eens goed te praten. We zitten in de prachtige grote ontmoetingsruimte van De Fonkel. Met de designbar en de nieuwe tafels en stoelen, voelt het alsof we in een grand café zitten. Aan het gesprek doen twee leden van het bestuur mee (voorzitter Jan Terbeek en bestuurslid Ad Adriaansen) en twee van de vele vrijwilligers van het wijkhuis (Carolien Hurkmans en Frans van Berlo).

“Voorheen werd De Fonkel beheerd door de welzijnsinstelling SWH,” vertelt Jan Terbeek. “En vanuit de Vereniging Wijkbeheer Binnenstad (een vertegenwoordiging van diverse bewonersorganisaties en andere verenigingen in de Helmondse Binnenstad Oost – red.) waar ik ook bij zit, hebben we toen gezegd dat er veel meer bewoners bereikt zouden moeten worden. Wij geloofden dat dat kon door een bewonersbestuur te maken. Dan bepalen bewoners ook wat er gebeurt en staat het dus veel dichterbij de mensen. Wij kunnen activiteiten organiseren die echt in de wijk passen en die niet bedacht zijn door welzijnswerkers. Nu had de gemeente Helmond ook een nieuw accommodatiebeleid ingevoerd waar een bewonersbestuur heel goed inpaste. Dus in 2008 was al duidelijk dat het kon.”

Dit nieuwe accommodatiebeleid kun je als volgt samenvatten: Helmond wil wijkaccommodaties sterker inzetten voor het sociaal beleid en daarbij de kosten van de accommodaties beter beheersen. Daar past een niet betaald, maar zeer betrokken bestuur natuurlijk perfect bij.

Paradepaardje

Het duurde nog een tijd voordat het beheer ook daadwerkelijk over werd gedragen. De gemeente stelde het steeds uit. Begin 2010 zou het gebeuren en toen werd het juni 2010. Maar telkens werd gezegd dat het nog niet het goede moment was. “Ja, loslaten is voor iedereen moeilijk hè?” zegt Jan. “Ik denk dat de welzijnsorganisatie dat heel lastig vond. De Fonkel was ook echt hun paradepaardje. Maar het was ons beloofd, iedereen zag er ook het nut van in. Dus toen het zo lang duurde, werden we uiteindelijk echt ongeduldig. Na de afgelopen zomervakantie hebben we gezegd: het is nu of nooit! De mensen die in het bestuur zouden zitten, zijn allemaal niet zo jong... en dat is nog zacht uitgedrukt. Dus we konden niet eeuwig wachten. En zo hebben we ook meteen een beetje druk op de ketel richting de gemeente gezet.”

De druk had het gewenste effect. In januari trad het nieuwe bestuur aan. Het bestuur was zich er erg bewust van dat hun gemiddelde leeftijd behoorlijk hoog was, daarom is er hard op zoek gegaan naar jongere bestuursleden. En die zijn gevonden. Sinds half februari is het bestuur compleet en zijn ze klaar om er hard tegenaan te gaan. En hard werken: dat is het, want het is nogal wat om vrijwillig het beheer te doen voor zo’n groot wijkgebouw. Ze moeten niet alleen de activiteiten organiseren, maar ook het personeel ondersteunen, de financiën bijhouden, de communicatie verzorgen, de ruimtes verhuren aan derden, de contacten met de school, de kinderopvang en de welzijnsinstelling goed

onderhouden. In de praktijk komt het erop neer dat de bestuurders wel 60 uur per week aan het werk zijn in het centrum. De grote vraag is waarom zij dit zo graag doen, welke veranderingen willen ze bewerkstelligen?

En wat doen zij dan anders dan de welzijnsinstelling? Bestuurslid Ad Adriaansen vertelt: "Wij zijn er zeker van dat we in de mooie binnenstad van Helmond nu meer mensen bereiken met alle activiteiten die we initiëren dan dat hiervoor het geval was. Kijk, het gedachtegoed van een welzijnsinstelling is gewoon anders dan dat van bewoners. Een welzijnsinstelling kan niet volledig vanuit bewoners denken. Dat zag je aan een boel kleine dingen, bijvoorbeeld wanneer wij iets wilden organiseren dat het vaak niet kon omdat de professionals te weinig uren hadden. Nu kan alles wel. We zijn van 7 uur 's ochtends tot 11 uur 's avonds open. Elke dag! En het is ook altijd zoete inval. Iedereen loopt binnen om wat te drinken en activiteiten mee te doen. Jong en oud, autochtoon en allochtoon."

Secret Millionaire

De gemeente is nog steeds de baas van het gebouw. Dat blijft zo, dat heeft natuurlijk zijn nadelen. Als het gemeentebestuur na de gemeenteraadsverkiezingen een hele andere koers gaat varen en besluit dat wijkgebouwen weer in handen moeten komen van het welzijn, dan is het voor dit bestuur voorbij. Die kans is altijd aanwezig en dat risico is natuurlijk niet leuk als je je met hart en ziel inzet voor het wijkgebouw. Daarbij blijft het bestuur altijd afhankelijk. De opbrengst die het krijgt van de verhuur van de gemeenschappelijke ruimtes, mag het wel zelf gebruiken om activiteiten mee te organiseren, evenals de horecaopbrengsten, maar ze krijgen ook subsidie van de gemeente. Van die subsidie wordt weer een flink deel gebruikt om huur te betalen aan diezelfde gemeente. "Ja, omslachtig hè", lacht Jan. "Maar dit is ook een pilot. In Helmond zijn meer wijkgebouwen en als dit hier echt goed marcheert, dan willen ze ook dat de andere wijkgebouwen een bewonersbestuur krijgen en dan wordt er ook echt beleid op gemaakt. Dan wordt het misschien wat minder omslachtig!"

Koninkrijk vaak geld verdienen met een gebouw om daarmee hun werk te kunnen doen. Dat weet ik vooral door het programma Secret Millionaire op televisie. Daar zie je ook altijd vrijwilligers die het zelf moeten rooien. Die krijgen geen subsidie, maar particuliere donaties en ze trekken soms geld uit hun eigen gebouw."

Wijk omhoog helpen

Naast een vrijwillig bestuur heeft het wijkhuis natuurlijk ook veel andere vrijwilligers. Zoals Carolien Hurkmans, zij is ook lid van het bewonersplatform van het LSA en houdt haar wijk dus goed op de hoogte wat er allemaal binnen de aandachtswijken van Nederland speelt. Ook zit ze bij het wijkbeheer en is ze lid van een bewonersorganisatie. Zij vindt het niet meer dan logisch dat ze ook meehelpt als er activiteiten worden georganiseerd door De Fonkel. "Ik woon hier al mijn hele leven, dit is mijn wijk, dit zijn mijn mensen. Ik heb de wijk zien afglijden en ik wil niks liever dan de wijk weer omhoog helpen." Vrijwilliger Frans van Berlo denkt er ook zo over. Hij is erg veel te vinden in het wijkhuis. Twee vaste middagen werkt hij achter de bar en nog vaker is hij er om allerlei hand- en spandiensten uit te voeren. Merkt hij nu groot verschil nu het wijkgebouw beheerd wordt door bewoners? "Ja zeker. Het werkt nu veel beter wat mij betreft. Hiervoor was er een kwartiermaker/bedrijfsleider die de boel draaiende hield en er was een bestuur. Het voelde alsof er meerdere kapiteins op één schip zaten. Daarbij zag ik altijd maar één van die kapiteins, want het bestuur was voor mij onzichtbaar. Nu zijn de lijnen veel korter en is het veel gezelliger."

De verandering die we nu dus kunnen opnoemen zijn: meer gezelligheid, activiteiten die meer gericht zijn op buurtbewoners, ruimere openingstijden, een grotere werkdruk voor de bestuurders en bovenal een veel grotere verantwoordelijkheid voor de bewoners. Maar hoe ver reikt die verantwoordelijkheid precies? Zijn ze persoonlijk aansprakelijk voor financiële risico's, of voor kastekorten? "Laat ik het zo zeggen," zegt Ad, "Als er nu een beheerder met de inhoud van de kassa vandoor

Jan Terbeek "Als het hier goed marcheert, dan krijgen andere wijkgebouwen ook een bewonersbestuur"

Carolien Hurkmans: "Ik heb de wijk zien afglijden en ik wil niks liever dan de wijk weer omhoog helpen"

Ad Adriaansen: "Een welzijnsinstelling kan niet vanuit bewoners denken"

Frans van Berlo: "Nu zijn de lijnen veel korter en is het veel gezelliger"

Als het aan het bewonersbestuur ligt, zou het dan het hele wijkdeel van het gebouw in handen krijgen, dus ook de delen die nu nog door de gemeente worden verhuurd aan SWH en aan vluchtelingenwerk. Want als de bewoners zelf ook die verhuur zouden kunnen regelen, hoeven ze helemaal geen subsidie meer te krijgen. Dan begint de situatie al steeds meer op de Engelse trust te lijken. "Ik ken die trusts niet," vertelt Jan. "Maar ik weet wel dat bewoners en andere organisaties in het Verenigde

gaat, dan zijn wij zelf verantwoordelijk. Maar hoe het verder precies juridisch zit, dat weet ik niet eens." "Wij zijn vooral heel enthousiast," valt Jan hem bij, "maar we moeten nog heel veel goed gaan regelen. Onze statuten, onze aansprakelijkheid, onze opvolging: over al die zaken moeten we heel goed nadenken en het dan ook grondig regelen. Ik nodig het LSA hierbij uit om volgend jaar nog eens terug te komen en dan weet ik zeker dat we hierin veel verder zijn."

Het LSA selecteert voor u

Publicaties

WEL EEN KWARTJE GEWORDEN

In dit boek staan portretten van succesvolle oud-bewoners van de volkswijk Soesterkwartier in Amersfoort. Mooie verhalen zijn het, het is genieten om te lezen over zangeres Conny Vink en operettekonink Johan Heesters en niet-beroemde, maar zeker geslaagde bewoners als huidspecialiste Hanna Hakze. Het boek laat zien dat een dubbeltje heus wel een kwartje kan worden. Het is interessant om te lezen in hoeverre mensen door hun wijk zijn gevormd. Hoe zij hun achtergrond en afkomst gebruikt hebben om verder te komen in het leven. Want reken maar dat je beter leert knokken en voor jezelf opkomen in een volkswijk dan in een villawijk.

Nooit iets cadeau gekregen is een familieproject. Vader bedacht het, dochter schreef de teksten en moeder verzorgde de fotografie. Auteur: Channa Kalmann, ISBN: 9081526324, Prijs: € 14,50

ROTTERDAMSE GLOSSY

Dit magazine is zo glossy als de Cosmopolitan. Verwacht hier echter geen fotoreportages van onnoemelijk dure pumps en haute couture, maar een kijkje in de klerenkast van dames met een maatje meer en budgettips. **Every Woman** neemt de lezer mee in het dagelijks leven van zeven echte Rotterdamse vrouwen. Niet alleen hun levensverhaal, moederschap en hoop staan centraal, maar ook hun vindingrijkheid, stijl en saamhorigheid. Het is een verademing zo'n heerlijk, echt en humoristisch blad te lezen. Het blad is uitgegeven door Museum Rotterdam, dat met dit project de levens van de Rotterdammers anno nu in beeld wil brengen.

Gratis op te halen bij het Museum Rotterdam, of te lezen op www.museumrotterdam.nl

ZEG JONGERE: WAT WIL JIJ?

Wat willen jongeren? Tja, best lastig in te schatten als je zelf al grijze haren hebt. Bij het inrichten van de openbare ruimte is het wel onmisbare informatie. Dus heeft Stads Advies in opdracht van de provincie Utrecht in kaart gebracht waar 'de' jongeren behoefte aan hebben in een wijk en welke aanpassingen van de openbare ruimte nodig zijn voor een betere leefomgeving in de wijk. Daar hebben ze een brochure over uitgegeven: **Geef jongeren de openbare ruimte**. Stads Advies zette in twee herstructureringsgebieden in Amersfoort en Oudewater een participatietraject op met jongeren tussen de 13 en 22 jaar. In totaal deden 47 jongeren mee. De resultaten: de jongere categorie houdt van kleuren, niveaverschillen en een plek waar je kunt sporten. De oudere categorie wil ontmoeten en relaxen op een eigen plek in een strakke en

sobere stijl. Voor beide groepen is veiligheid belangrijk, en dat vraagt om de juiste verlichting. Daarnaast moet er veel groen zijn. Voor meer resultaten, aanbevelingen en tips kun je de brochure gratis downloaden via www.stade-advies.nl.

STROEVE SAMENWERKING

Al klinkt het wat onlogisch: **Het boekje van Ellen** is een speelfilm. Een korte speelfilm over samenwerken in de wereld van wonen, welzijn en zorg. Wij weten allemaal dat dat lastig kan zijn. De partijen die samen moeten werken hebben verschillende belangen, conflicterende karakters en cultuurverschillen. In opdracht van Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg is er een film gemaakt die gebruikt kan worden om het gesprek over de vaak stroeve samenwerking op gang te brengen. De korte film wil discussie losmaken en herkenning oproepen. Behalve nuttig is de film ook onderhoudend. De harde realiteit wordt met humor en overtuiging gespeeld door acteurs als Anneke Blok en Kees Hulst. Samenwerkende organisaties kunnen de film bij het Kenniscentrum bestellen en gebruiken om hun eigen project een "boost" te geven. De film komt met een werkboek, suggesties en tips. Opdrachtgever: Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg, Scenario: Patty Stenger (Zee) Regie: Paula van der Oest, Film en werkboek zijn te bestellen via www.kwcz.nl, Prijs € 29,90 per exemplaar (excl. verzendkosten en 6% BTW).

Buurten in de regio

Uitnodiging

Venlo - Zuid & Tegelen

Grensgebied in ontwikkeling

Vrijdag 15 april 2011

Kijk voor meer informatie
op www.lsabewoners.nl

LSA